

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többzsöri hirdetésnél olcsóbb,
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A népnevelés és az óvoda.

Az óvoda csak a jelen század intézménye. Alig 65 évvel ezelőtt egy lelkes magyar honleány — névszerint Brunsvick Teréz grófné — kezdeményezte, ajánlotta annak Magyarországon való életbe léptetését. És lankadatlan buzgalma meghozta méltó gyümölcsét. Egylet alakult a kisdóvódák terjesztésére. Pesten óvónőképző-intézetet alapított. Példája nemes követésre talált. Az egyes főurak sem zárkóztak el a népnevelés fölvirágoztatása elől. A szabadságharc és a 60-as években visszaállított helytartótanács erélytelensége, fájdalom, romba döntötte az eddig építetteteket. A nevelés ügye szenvedett . . .

De feltűnt a reményesség. 68-ban meghoztatott a közoktatásügyi törvény, mely körülmény nagy lendületet adott a népnevelés ügyének.

Haladtunk.

Haladásunk oly rendszeres, oly meglepő gyors volt, minőt egyetlen ország sem képes felmutatni, még a nyugat művelt országai sem. De nincs oly buza, melyben konkoly ne találtatnék. Így vagyunk mi a nevelésügy e tekintetben haladásával is. A haladás nem általános, nem egyetemes. Itt orvoslásra van szükség.

Nem egy község érdeke kívánja ezt, de ezeré.

Kötelességévé válik tehát ugy a népnevelés vezetőinek, mint az iskolaszékeknek és előljáróságoknak ennek felkarolása és orvoslása. Szolgáljon követendő példának a bács-bresztováci községi iskolaszék nemes és nagylelkű határozata. Örömmel emelhetem ki azon körülményt, hogy e határozat megalakításában Jakobb József igazgatótanító volt az, ki vasbuzgalommal fáradozott és harcolt mellette.

Eddig, csak harminc kr havi lefizetés ellenében járhattak a gyermekek óvodába.

E feltétel megszűnt.

Csekélynek látszó javítás ez, de gyümölcsé őrüsi. Lássuk miért és hogyan. Az anyagi haszont — mit e 30 kr befizetés jövedelmezett — árnyékként kísérte a szellemi, jobban mondva nevelési veszteség, erkölcsi kár. Mert a terem rendszeren üres volt. 20, 30, sokat mondva 40 tanuló látogatta az óvodát. De mily törpe szám ez ott, hol 300 gyermek járhatna és kellene óvodába járnia. Gyümölcstelen teher volt az óvoda a községben. Mindezt belátta érdemes iskolaszékünk. Elhatározta az iskolaszék továbbá azt is, hogy ezentúl a 4 és 5 éves gyermekek kötelezhetőek

is lesznek az óvodába való járásra. Mert erre, sajnos, szükség lehet.

Eddig, a 30 kr havi tandíj sokalása volt az ok egyik-másik szülő gyermeke honmaradásának. Ez ok megszűnt. Némelyik azt hozta fel kifogásul, hogy a dada goromba, az óvónő szigorú. Ez ráfogás, palástolása az igazi oknak. Mert a jó módu restelte azt mondani, hogy sokalja a fizetést.

Ez hű, meztelen képe nem egy községnek, de ezéré. Sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy még mindig vannak olyanok, kik nem akarják, vagy képtelenek belátni azt, hogy a létért való küzdelmet csak az értelmesség és a rendes nevelés képes enyhíteni és legyőzni. Ezek felvilágosítása erkölcsi kötelessége mindazoknak, kik arra hivatvák. Hogy kik azok, már említém.

A gyermeknek már csecsemő korában is van szüksége nevelésre, ápolás és óvás alakjában. E korban még csak gondolja az anya, de már kisdéd korában elhanyagolja. Nem ér rá. Oktalan gyermekek nevelik azzá, a mik ők maguk. De sok szülőnek tehetségében sem áll gyermekét rendszeresen nevelni. Már most a növedék 6 éves koráig ne részesüljön nevelésben? Nevelődik, de hogyan.

Ennek orvoslására létesült az óvoda.

Az óvoda első sorban a gyermek érzeit fejleszti.

Ott sajátítja el a gyermek az illem első fokát. Az óvoda van hivatva a gyermekek kebelébe, lelkébe oltott terde fogalmakat első sorban kiirtani. Az óvoda az, mely a családi nevelés mulasztásait első sorban pótolhatja.

És nem-e az óvoda az, mely drága hazánk zengzengyes nyelvét iparkodik kedvessé tenni és teszi kedvessé azok előtt, kik azt eddig nem ismerték!

Tehát nem-e az óvoda az aktuális magyarosítás első eszköze?!

És ne botránkozzék meg az ember annak tudására, hogy mindezt, ivadékaik ezrei, nélkülözik! Megbocsáthatatlan könnyelműség ennek továbbra így maradását, elmérgesedését tétlenül nézni! Hassanak tehát a népnevelés vezetői és az iskolaszékek oda, hogy minden községben óvoda létesíttessék! És a hol van, ne kongjon az ürességtől. Fel kell a népet világosítani; Ébresszük fel őt sötét álmából. Sugjuk fülébe: Néptanulj önmagadon! Lehetetlen be nem látnia, hogy mennyivel könnyebb lett volna a létért küzdeni, ha értelmesebb! Ha tanult volna! Ha így tettem volna! Mert: „Késő bánat . . .“ Hassunk oda,

hogy népünk ne nézze oly borzasztó közönyvel gyermeke értelmi pusztulását. És ne nézzük zsebbe tett kezekkel, mint esnek ivadékaik a megromlás őrvényébe! Mert kicsiny dolog is nagyra megy.

Még egyet.

A nevelővel, az óvónővel karöltve kell a nevelést eszközölni. Nem szabad azt, mire a nevelő épített, megingatni, lerombolni. Hassunk tehát oda, hogy a nép az ártatlan gyermek szívét erkölcstelen szavakkal, mesékkal be ne szennyezze. A „hazáért“ legyen jelszavunk közös munkánkban! Mert népünk szellemi és testi épsége a legbiztosabb alapok, melyre hazánk jövőjét építheti. Szerencse fel!

Bács-Bresztovác, 1899. jan. 31.

Magistratus.

A birtokminimum.

Alig kiséri az ország a jelennek ádáz politikai harcok között elég figyelemmel a polgári törvénykönyv kodifikáló bizottságának Lányi Bertalan miniszteri tanácsos és előadó által a hitbizományról és a birtokminimumról beterjesztett javaslatát; az elsőről már e becses lapokban szoltam, most utóbbiról szándékom egyet-mást elmondani.

Mi a birtokminimum és mi annak célja és a mai viszonyok, hol a hűbéri és ősiségi láncok a birtokról már régen lehullottak, indikálták teszik-e azt? erre kell megfellelnünk.

Az urbériség létezésékor az is létezett, mivel a parasztbirtoknak korlátlan felszabadítása annyira elaprózta volna azt, hogy rendkívüli megszorította volna a zsellér-állományt, mely nem lett volna képes a földesurnak a megfelelő igaznapokat szolgáltatni, így tehát a széttagolás egy negyed telken, illetve 10 holdon alul meg nem engedtetett.

A parasztsztyál fentartása érdekében, most is vannak, kik a részletezést 10 holdon alul megengedhetőnek nem vélik, mivel azt mondják, hogy a korlátlan birtokelapozás megnöveli a paraszt proletariátust, a nagyobb birtokokat tulajdonosan megnöveli és így megzavarja a birtoklás arányait.

Igaz, hogy vannak egyes példák a külföldön birtokminimumokra nézve, így az állag-örökösödés a parasztbirtokoknál Németország némely államaiban és Ausztriában, hol egy birtokos, a többi társörökösök kielégítésének kötelezettsége mellett,

A „BÁCSKA“ tárcája.

Garay János szobránál.

„Daloltam és szerettem
S küzködve veszem el!“
Garay: Pályalomb.

Kanyargó Sárvíz habja ma vidámabb,
Örömtől ifjú az ő Bartina; ¹⁾
Betelt az álma: itt a várva-várt nap,
Itthon van s itt marad Garaya!
„A dalnok ő, ki keblét meghasítja
S nektek dalát szívestül kiszakítja!“

Királyi örökét, ²⁾ jogát beestülvén,
Szegezd nagy igazságot oszt ma itt:
Mit a nemes maga szerzett szerelmén,
Koszorúban hozzuk babárait.

A honfiszivnek honfiszív kötötte
Szerelme hirdetőjének örökre!

Mert nem tudott a lelke, csak szeretni,
Szeretni hitvest s vére magzatát!
S minél drágább nem volt szívének semmi,
Szerette ezt az árva, szép hazát!
Nap csókja szép vonásait fűrészszze,
Szaván magasztosulni jertek össze!

Alig susogta el Sárvíz csodáit,
Ifját betölté titkos sejtélem . . .
S vitte, ragadta vágya messze tájig,
Tettekre vágyva s dallva szüntelen!
De „énekértő“ lányka jött mosolygva
S a győzni vágyó ifju lett a foglya . . .

¹⁾ Garay több versében említi az „ősz“, „tisztos“ Bartinát, e jó börtömöt hegyet Szegezárdon.

²⁾ A szegezárdi 8 személyes törvényszéken I. Béla, Salamon, Géza királyunk gyakran személyesen szolgáltattak igazságot. (Garay: Próza.) Szerző.

S „szabad halálra“ Kontot míg kísérte,
Uj hang varázsa hatja át dalát,
Mikor megáldatott e földi élte
S áldása lett mosolygó, kis család!
Apa-öröm ragyogta tüzbélyét be,
S ez egyszer boldogságát énekelte!

De, hajh! a költő sorsa érte őt is:
Lelkém hamar fogant a fájdalom!
S aminél férfi-lelket égetőbb nincs:
„Beteghalványan“ jött a „drága hon!“
S nem félt, habár önlékét törje össze,
A mély sebet álmatlan' is kötözte!

S ki első balzsamot hozzon honának,
Nagy lelke orvosára rátalál:
Tehozzad esdekelt, egész világnak
Legdicsőbb nője: magyar honleány!
Tehozzad esdett: vondd fiad szívedre
S tanítsd meg őt, hogy a hazát szeresse!

S a honleányszív megdobbant szavára!
S mikor „Ültött az óra!“ vész kitört:
Egy szív ragadta a magyart csatára
S zúgta: „Kie, ha nem miénk e föld?“
Zászlónak adta mátká szép ruháját,
Fehér kezével varrta rá: „Szabadság!“

. . . Nemes lélek! óh, csakhogy itt vagy újra!
Oh, kezd el ismét kéré szótatód!
Közöttünk annyi már feledni tudta,
Szelid szavad mire is oktatott!
Beteg e hon megint! nagy bűnnek rabja,
A test, hiúság lelkünk' fogva tartja!

Tanítsd tovább szívünk' a büszke multra,
Hogy az „Árpádok“ népe hősi nép!

Hogy a „Harminc nemes“ fejét odadta,
De honfiszívet koncov nem esérelt!
Hirdesd: e nép hazát, erényt imádjon
S meg nem törí őt semmi a világon!

Láng József.

Oh mondd . . .

Oh mondd, mi lesz, ha szétfoszlik az álom,
S takarni majd a valót nem lehet.
Ha elszáll a kép, mely szeliden, legyen
Fogta körül hótiszta lelkedet.
Ha palota helyett kunyhó lesz házam,
S kemény, szalmából nási nyoszolyám,
Eljősz-e akkor is majd én utánam,
Vagy meggyűlölve átkot szórsz réam?

Oh mondd, mi lesz, ha egyszer nemsokára,
Elédbe állok törve, betegem.
Lelkem kifárad a szörnyű tusába'
És szerelmennél nem lesz egyebem.
Ha eldurvul majd kezem a munkában,
S vérem kiserken a munka nyomán,
Eljősz-e akkor is majd én utánam,
Vagy meggyűlölve átkot szórsz réam?

És mi lesz aztán, ha minden romba dől,
Elvérem én is majd a nagy tusán.
Ha itt hagylak majd árván, egyedül,
Megárat-sz-e sok-sok bús éjszakán.
Ha ott fekszem majd eltemetve mélyen,
Kifogsz-e jönni olykor én hozzám,
Megárat-sz-e keserves zokogással,
Vagy meggyűlölve átkot szórsz réam . . .

Richardt Károly.

a törvény által nyújtott kedvezményes feltételek mellett, a birtok állagát átveszi. Továbbá főnáll az amerikai Unio némely államaiban a háztűzhelyet védő törvény, mely szerint 5000 dollárt érő birtok az állományból kihassitatik, melyet semmiféle adósság fejében lefoglalni nem lehet, hogy a farmer családja anyagi létele biztosítottassék.

Ezen kivételes példákkal szemben azonban ott van Franciaország 100 év óta behozott korlátlan birtokforgalma, mely mintaszerű, nagy szorgalommal kezelt kis gazdaságaival a virágzó, jólétben levő földmívelésnek képét nyújtja. Kötött birtoka nála csak 14%, így legkisebb az egész európai szárazföldön és ez, virágzó gyári iparával, adja meg Franciaországnak bármilyen nemzetiségű csapások által tönkre nem tehető nagy gazdagságát.

Igen viszonylagos is, a körülményektől függő lenne valamely birtokminimum megállapítása, mennyiben lenne az területileg meghatározandó? midőn a föld termőképessége, belterjessége vidékek szerint felette változik és sok helyen 10 hold alig képes egy családot eltartani, másutt városok, gyárak közelében pedig, belterjes mívelhetőség mellett, azt 1—2 hold teljesíteni fogja.

Ha valahol, tehát nálunk, ezen főleg földmíveléssel foglalkozó államban, a legnagyobb horderővel bír a talajnak szabad forgalma, hogy minél több ember mint tulajdonos lépjen az anyafölddel érintkezésbe; — a proletariátus csak így fog csökkenni és a föld belterjes mívelése emelkedni.

Igy nemzetgazdasági viszonyainknál fogva, nincsen egyáltalában arra ok, hogy a birtokminimummal kössük meg a birtokot, miután egyébként a holt kéz és hitbizományok által, fájdalom, amugy is eléggé meg van kötve. A talajnak szabad forgalma arra nézve, hogy kisebb részletek menjenek át földnélküli napszámosainkra, leginkább a parasztbirtok korlátlan eladásából keletkezik; a legnagyobb anomália lenne tehát, ezen fontos nemzetgazdasági tekintetnek meg nem hódolni és hamis nézetekből ott korlátozni, hol fel kell szabadítani; ezt méltatta a kodifikáló bizottság és a birtokminimumot el nem fogadta.

R. A.

Bogojeva régi emlékei.

Nem új dolgot említek fel, midőn azt hozom köztudomásra, hogy a „Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat“ Bogojeva határában archaeologiai érdekű ásatásokat végeztet csekélységgemmel. Olyan munka ez, amelyről csak a dolog befejeztével lehet kimerítő számadást adni; nehogy azonban télenkedni látszassam, röviden körülvalazom az eddig végzett munka eredményét.

Egy őstelepről, mely a „Székes“ nevezetű dűlőben Szűcs György földjén van, 90 drb emléket küldöttem be a megyei múzeumnak. Ezek közül van 2 drb fényképünk, a telep idejéből való temetkezési szokás illusztrálására. Azonkívül írásban és képekben ismertette volt és lesz az „Archaeologiai Értesítő“-ben s az Évkönyvekben. Ezen őstelep kora a bronz kor civilizációját megelőzi, tehát 3000 évnél idősebb. Hozzá hasonló őstelep kunyhó-lakásait beljebb, a Szűcs-testvérek tégláégető kemencéjének gödrében találtuk. Van tehát két őstelepről, melyeknek eljén a veremsírok a lakások között vannak.

A harmadik nevezetes dolog egy soros temetkezési sírmező a régibb középkorból. 17 sírt már felbontottam, az emlékeket az „Archaeologiai Értesítő“ rajzai után Évkönyveinkben is be fogjuk mutatni. Ugyancsak a népvándorlás korából egy második temetőt is találtunk a „Hóg“ nevezetű alsó dűlőben, Náray Márton földjén. Itt eddig 4 sírt bontattam ki s mellékleteik a következők voltak: 4 drb bronz (2 közülök ezüstözött) függő, 2 vaskarika, 2 vas kés, 1 vas tű, 1 vas, 1 bronz csat (tüskéje vas), 4 szem nagy gyöngy üvegből s gyantából.

Van ezeken kívül egy szabálytalan kör alakú óriási földvárunk, melynek hosszabb átmérője 850 m. Ez magában véve sem megvetendő dolog; de nagyobbodik érdekessége, ha meggondoljuk azt, hogy egy a sírmezőkkel, mint a „kisebb római sánc“-nak nevezett földművel (ez képezi második gyűrűjét) szoros viszonyban lévén nemcsak a biztos kormeghatározásra, hanem arra is nagy reményt nyújt, hogy az említett sánc már-már 200 éve vita tárgyát képező építési idejét is el fogjuk dönthetni.

Hogy a földvár cserepekkel beszórt közepe s a sáncnak egy hasonló felületű területe (200—250 m. nyire a II. temetőtől ÉK.-re), a temetőben pihenő régibb középkori nép lakóhelye volt, azt már most is biztosra vehetjük.

A Pusztá-Falunak nevezett dűlő, hol az újabb középkorban Boldogasszonyteleke állott, szintén szolgáltat egyes emlékeket. Innen már 1 Hunyady- s 1 Zsigmondkori sarkantyut beküldöttem, egy szép zablát pedig nemskára be fo-

gok szállítani. Megvan itt Lengyel Mihály és Rohács János földjén a régi középkori templom alapja is. Feltárása sokat tudunkra hozna a középkori falusi templomok milyenségéről.

Geld regiert die Welt! Mindebből eddig édes-keveset tudunk s mily messzire visszavezettet bennünket még a történelem előtti időkhöz is az a pár forint, mit a történelmi társulat kegye községünknek juttatott!... Eddig azt gondoltuk, hogy községünk élete 200, legfeljebb 5—600 éves s most olyan népek élete tárul elénk határunkban, melyek a magyarok bejövetele előtt jóval laktak e vidéket.

Van-e még, ki kétségbe vonná a történelmi társulat létjogosultságát megyénkben? Szégyelhetünk magunkat a múltban, midőn a tudományos művekben ott találtuk a legszegényebb megyék vívmányait s Magyarország Kánaánjáról, Bács-Bodrogh vármegyéről csak ennyit olvashattunk: „vacat“: nem tett semmit.

Hála érte a Gondviselésnek: másképp állunk ma mi is. A történelem és archaeologia napja kezd derengeni. Sebes léptekkel iparkodik jóvá tenni a jelen a múlt mulasztásait.

A bogojevai határ rendszeres átkutatása által, mint láttuk, az egész megye egész multját varázsoljuk kicsinyben elő, kezdve a legrégebb időktől; e mellett azon helyzetbe hozzuk a megyei múzeumot, hogy annak minden egyes eddig összegyűjtött leletét chronologice osztályozhatjuk s nem vernek ott majd tovább is bizonytalanságban.

Reméljük, hogy „exempla trahunt“ s számosan soraink közé állnak, hogy kivegyék részüket a megye multjának felderítésével járó fáradságból s áldozatból, azután meg a dicsőségből.

Bogojeva, 1899. febr. 1.

Czirák Gyula.

Ujdonságok.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Nikolajevits János és Józsa Benedek végzett joghallgatókat a vezetésére alatt álló kir. tábla területére díjaz joggyakorlókká nevezte ki.

A zombori magyar nőegylet bálja folyó hó 8-án tartott meg a Vadászúrt összes termeiben. Valóságos elragadtatással beszélnek a jelen voltak a hölgy rendező-bizottság szíveségéről s arról a pompás kedvről, mely a bálon uralkodott. Diszes és válogatott közönség jelent meg; a hölgyek annyit táncoltak, mint még kevés mulatságon. Feltétlen elismerés illeti meg a rendezőséget, mely fáradságot nem kímélt; a zombori magyar nőegylet ideje bálja is méltó volt régi jó biréhez.

A királyné szobrára. Az ó- és török-kanizsai takarékpénztár 25 frtot küldött be lapunkhoz a királyné szobra javára.

Eszküvő. F. hó 4-én a reggeli órában történt meg Zenta város érdemes polgármesterének, dr. Buday Dezőnek egybekelése özv. dr. Sztrilich Antalné, Ujházi Iлона urnóval. A polgári házasságkötést azonnal követte az egyházi esküvő a belvárosi róm. kath. templomban.

Jótekönyvelő táncostély. A zombori iparos ifjak folyó hó 12-én a „Vadászkürt“ szálló emeleti termében nemzetközi világpostával egybekötött jótekönyvelő táncmulatságot rendeznek. A tiszta jövedelem a városi szegény-alap javára lesz fordítva. Felülírtettek köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Ez alkalmat nem mulasztatjuk el, hogy meg ne emlékezzünk a mi derek iparos ifjainkról, a kik a szép és nemes tetteire mindig készen állnak. Kívánjuk, hogy fáradozásukat siker koronázza.

Huszonöt éves jubileum. Ligety Géza színházi karmesterünk hétfőn üli meg működésének 25 éves jubileumát, mely alkalommal Sullivan bájos zenéjét operettje, a Mikádó kerül színre, melynek „Nankipu“ szerepét, a jubiliáns iránti tiszteletből, dr. Pataj Sándorné Vida Etel urnó fogja énekelni. Kettős eseménye lesz ez a mi színházunknak, melyre örömmel hívjuk fel olvasó közönségünk figyelmét.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Özvegy nemes-militáris Áldódy Nándorné szül. Moyzes Anna, Áldódy Géza, Áldódy Julia férj. Kórossy Károlyné és Áldódy szül. Matyaskó Irma fájdalommal tudatják, hogy szeretett férje, atyjuk, illetve ipa nemes-militáris Áldódy Nándor volt megyei eszenbiztos és ny. 1848/9-iki honvédhadnagy 1899. évi február hó 5-én éjjel 11 óra kor hosszu szenvedés után 81-ik évében az Urban elszenderült. A drága elhunytunk hült tetemei folyó hó 6-án délután 4 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a bodrogh-monostorszegi róm. kath. sírkertbe örök nyugalomra tetetni.

A Népkör gyűlése. A zombori Népkör folyó hó 12-én, vasárnap délután 2 órakor tartja rendes évi tisztújító közgyűlését.

Hangverseny. A zombori szerb jótekönyvelő táncostély Zomborban, a „Vadászkürt“ szálló termeiben 1898. évi február hó 11-én táncvígalmommal egybekötött hangversenyt rendez. A tiszta jövedelem a nőegylet pénztára javára fordítatik. Felülírtettek köszönettel fogadtatnak. Belépti jegy személyenként 1 frt. Kezde este 8 órakor. — Műsor. 1. Mokranyac: „Hazából“, II. rész. Éneklő a tanítóképző-intézet növendékeinek vegyeskara. 2. Jaell: „Rapsodie“. Zongorán előadja Arsenovits Olga urhölgy. 3. a) Wagner: „Abendstern“; b) Vohr: „Ave Maria“. Éneklő Petrovits György ur, a budapesti zeneakadémia hallgatója. 4. Sarasate: „Faust Fantaisie“. Hegedűn előadja Csavojác János ur, hegedűművész. 5. Titta: „Non e ver“. Éneklő Petrovits György ur, a budapesti zeneakadémia hallgatója. 6. Karlik: „Dalom“. Éneklő a tanítóképző-intézet növendékeinek vegyeskara. A két solo piéce-t zongorán kíséri Vukicevits Katinka urhölgy.

Táncostély. A filipovai intelligencia 1899. évi február hó 11-én Horn Pál vendéglőjében tombolával egybekötött zártkörű táncostélyt rendez.

Ítélet párbajügyben. Érdekes ítéletet hirdett ki a zombori kir. törvényszék folyó hó 7-én párbajügyben. A szegedi kir. ítélőtábla ítélete volt ez, amelyet Bieliczky Károly zombori gyógyszerész és Roheim Zsigmond ismeretes párbajügyében hozott. A kir. tábla helybenbagyta a zombori kir. törvényszék ítéletét, amelyel az Roheim Zsigmondot 10 napi, Bieliczky Károlyt pedig 30 napi államfogházra ítélte. Az ítélet jogerőssé vált, amennyiben abban úgy a felek, mint az ügyész megnyugodtak.

Művészestély Baján. A „Bajai kereskedő ifjak egylete“ részben betegsegélyző pénztára, részben könyvtára javára szombaton, 1899. évi február hó 18-án a „Nemzeti szálló“ összes termeiben, Abrányiné Wein Margit asszony, a budapesti m. kir. opera tagja, Abrányi Emil, a Kisfaludy társaság tagja, Tollagi Adolf, a budapesti Népszínház tagja és Tarnay Alajos zongoraművész közreműködésével táncvígalmommal egybekötött művészestélyt rendez. Műsor: 1. a) Chopin: Keringő. b) Tarnay: Gavotte. Előadja Tarnay Lajos zongoraművész. 2. Szojónovits: Ninon keringő. Éneklő Abrányiné Wein Margit, a budapesti m. kir. opera tagja. 3. Tréfás népdal egyveleg. Előadja Tollagi Adolf, a budapesti népszínház tagja. 4. Költemények: Irta és felolvassa Abrányi Emil, a Kisfaludy társaság tagja. 5. a) Massenot: Ouvres tes yeux bleus. b) Bizet: Habanera (Carmen). Éneklő Abrányiné Wein Margit, a bpesti m. kir. opera tagja. 6. Liszt: Rhapsodia. Előadja Tarnay Alajos zongoraművész. 7. a) Tarnay: „Nézek, nézek...“ b) Magyar népdalok. Éneklő Abrányiné Wein Margit, a budapesti m. kir. opera tagja. 8. Rákosi Jenő: Elektra. Előadja Tollagi Adolf.

Aszfalt-járdák. Zombor sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy az Erzsébet-körutnak Weidinger-féle ház sarkától a Jakobsits-féle ház sarkáig, továbbá a Deák Ferenc-körut, az Eötvös-körut és a Széchenyi-körutnak az Eötvös-körutól a bajai-utcáig terjedő belső oldalain, nemkülönben a bajai-utcának a Szent György-térig terjedő vonalán fekvő gyalogjárdákra vonatkozó lejtmezései és felvételi munkálatok az elkészítendő aszfaltozáshoz befejeztetvén, a vonatkozó tervek február 3-ától számítandó 30 napon belül a városi mérnöki hivatalban közszemlére tétetnek oly bozzáadással, hogy azok az érdekelt háztulajdonosok által betekinthetők s ellenük a záros határidő alatt bárki felszólámlással élhet.

Műkedvelői előadás. Az ó-morovica műkedvelő társulat 1899. évi február hó 12-én és 14-én a polgári kör összes helyiségében a Szabadkán felépítendő református templom javára táncvígalmommal egybekötött jótekönyvelő műkedvelői előadást rendez. Szíre kerül: „Az uszai gyöngy“. Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Irta Gerő Károly. Rendező Marossy Sámuelné. Helyárak: I. hely 1 frt, II. hely 70 kr, III. hely 50 kr. Felülírtettek — tekintve a nemes célt — köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezde pont 7 órakor.

Felülírtettek. A bajmoki „Népkör“ folyó évi január hó 28-án saját pénztára gyarapítására táncvígalmomat rendezett. Felülírtettek: Gubenyecz Antal, Lutz János, Kirchenmajer György 50—50 kr, Nyemezcs Mátyás 30 kr, Rettig Ferenc, Vagner Antal, Kungl István, Salamon Józsefné, Kulity Mátyás, Budánovits Jenő, Lichtneckert János, Baecsis Mihály 25—25 kr, Beslity Antal 10 kr, Skobrák Sándor, Karó József 5—5 kr. A felülírtetteknek ez uton is köszönetet mond a választmány.

Tűzoltók bálja. Folyó hó 4-én folyt le a bresztováci önkéntes tűzoltóság bálja a Steib-féle táncsteremben. A tűzoltók a község házában gyűltek össze. 7 óra után indultak el onnan s vig zene szólása mellett, lampionokkal a kezükben baladtak végig az ugynevezett „francia“ utcán és a templom-utca felső részén. A barátságos izléssel feldisített táncsteremben 8 órakor rázendült a csárdás. Fesztelen jó kedvvel lejtették a táncot fiatalok és idősebbek egyaránt. Egy hátránya volt a bálnak, s ez: a fiatal emberek csekély száma. De e körülmény még sem csökkentette a jókedvet. Nem úzte el az édes mosolyokat az ajkáról. Ki-ki kedves, mulattató kívánt lenni. Hálás elismeréssel kell illetnünk Zányi Bódogné urnót, ki páratlan buzgalomával, fesztelen modorával hathatós lendületet adott a bál sikerének. Nem kevesebb elismerés illeti a jelen volt fiatal embereket. Vasszorgalommal táncolt valamennyi. Éjfélkor közcacsora volt. Ennek tartama alatt köszöntőt mondotak: Zányi Bódogné főparancsnok, sokott humoros modorával a tűzoltóságra és vendégekre; Rauschenberger Gyula és Schmidt József a tűzoltóságra. Utóbbiak a meggyőződés és szeretet hangján tűzoltózték a tűzoltóságot. Vacsora után kettőzött érdekes és vidámsággal folytatták a táncolást kivirradtig.

Pacsér mulat. Az „Iparosok és kereskedők társaságára“, Pacsér eme legjobb s legéletrevalóbb kaszinója igen sikertült mulatságot rendezett az elmúlt szombaton. Nagy volt az érdeklődés a tombolával egybekötött táncvígalmom után, de szép számmal is jelentek. Ott voltak az uri családok mind, az iparosok kivétel nélkül s polgárságunk legjobbjai. Számos vidéki vendég is volt. Igazi kedélyesség uralkodott az estélyen, nyoma se volt a feszességnek. Asszonyok, leányok igen nagy csint és finom izlést fejtettek ki ruházataikban. Egyszerű, de elragadóan szép volt mind megannyi. Oly szép volt nézni ezt a sok tüde kedves női arcot, a sok táncra vágyó asszonyt, leányt. De nem is látott az ember nőtlit; arról az éber rendezőség eleve gondoskodott, hogy több legyen a táncos férfi, mint a nő. Tombola után — melyen minden harmadik jegy nyert, — (kivéve a rendezőket, kik még egy ambót sem csináltak) Sára asszony szolgált izletes étellel és szomjat oltó jó itallal. A mi kintűnő, a szakácsművészetben páratlan Sára néneknek ez egyszer egy nagy hibája volt: nem számított ennyi jóévtágyu emberre. Csak úgy ostromolták a konyháját. Vacsora után ismét a farsang édes csemegéje következett, arra hitt a cigány muzsikája: a táncra! ismét lendültek, fordultak a párok s a szemük sugarából azt jósolta a kör elnöke, hogy ezek a kedves vendégek hajnalig abba se hagyják a megkezdett táncot. Nem is hagyták, kivilágos-kivirradtig lejtették. Mikorra őket hazahívta az ébredő nap első sugara, a falu vig legényei körülfogták a cigányt s húzták egész a déli harangszóig, hogy: „Sugjad a füllébe, fáj a szívem érte, fáj a szívem, majd meghalok érte!...“ E mulatságból 17 frt jutott a könyvtárnak. Felülírtettek; Weiszberger Pista 50 kr, Erstein L. 50 kr, Wellber S. 50 kr, Simon János 50 kr és Szöllősi J. 50 kr.

Farsangi dal- és táncestély. A „Zombori kaszinó-egyleti dalárda” 1899. évi február hó 14-én huszadik kedden, a kaszinó termeiben farsangi dal- és táncestélyt rendez. Misor: 1. „Vigan.” Abt Ferenczöl. 2. „A mindentudók.” Humoros kettős dal, előadja Major József és Tomcsányi Aladár urak. 3. „Mon plaisir.” Xylophon szóló zenekísérettel. 4. „Aria.” Verdi J. „Arcos bál” című dalművéből. Éneklő Szabácsy Anna k. a., zongorán kíséri Marschall Béla ur. 5. „Dal virág és szerelem.” Vegyeskar zenekísérettel Borsay Samutól. Végeztél a „Zombori első mentő-egyletet” közreműködésével előadásra kerül: Eduardo e Cunigunda. Opera tragica in un atto Libretto e musica da Giuseppe Pibrio. Personae: Cavaliere Snuggi, signor del castello — Sgrina Stefano Malio. Cunigunda, di lui figlia — Sgr. Giuseppina Maggiorio. Cavaliere Eduardo amante di Cunigunda — Sgrina Adolaro Tomciagni. Cavaliere Adubrando, il rivale — Sgrina Emanulo F'Arango. L'azione si guioa nella fiorecenza del medio evo. Belépőjegyek 1 frtjával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Pártoló tagok a tagsági jegy első szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak jegyet. Kezdeté estí 8 órakor.

Részvényjegyzés. A tőzsde tanács elrendelte a Baja-Zombor-Ujvidék helyi érdekű vasut 100 forintos elsőbbségi részvényeinek a tőzsdén való jegyzését.

Elhalt jegyző. Vucserits Gábor csurogi jegyző szerdán hirtelen elhalt Temesvároztól, a hol rokonai látogatásán volt. A hirtelen elhunyt jegyzőt családja haza hozatta Csurogra s temetése pénteken délután volt.

Hány ügyvéd van Bács megyében? A szabadkai ügyvédi kamarának legutóbb kiadott jegyzéke szerint megyénkben összesen 236 gyakorló ügyvéd van. Szabadkan van a legtöbb: 53, aztán jön Zombor 48, Ujvidék 21, Baja 25, Zenta 16, Ó-Becse 13. A többi a kisebb helyiségekben van.

Meghívó. A bezdáni olvasókör dalárda folyó évi február hó 14-én, a Frank-féle vendéglő helyiségeiben zártkörű jelműes dal- és táncestélyt rendez.

A „Verbászi Kerékpár-Egyesület” 1899. évi február 11-én az újverbászi kaszinó helyiségeiben táncfűzért rendez.

A Bács-Bodrogh vármegyei Történelmi Társulat pártolói. Minden köbevésett emléknél szebb disze az embernek az, melyet nemes cselekedetek véghezvitele, s a köző és közművelődés előmozdítása, pártolása nyújt. Ezen elvnek hódoltak a legközelebbi napokban azok, kik megyénknek mindenben pártolása, méltó, egyetlen általános közművelődési társulatának, a Bács-Bodrogh vármegyei Történelmi Társulatnak siettek segélyre alapítványiakkal. A mint értesültünk, a zombori takarékpénztár a folyó évben 50 frttal emelte föl a tavaly tett 50 frtos alapítványát és egyuttal 50 frt segélyt is nyújtott a társulatnak, működése támogatására. De megjelent az alapítók közt főtiszt. Nagy Béla ur is, Bodrogi-Monostorszegnek megszerezte ismert plébánosa, a „jó Béla bácsi”, ki ott, hol kulturális célok pártolásáról és anyagi segélyezéséről van szó, mindentűt siet jó példával elüljárni. Alig egy pár éve annak, hogy a zombori áll. főgymnásiumban tett egy 1000 frtos alapítványt, de aztán még sok társulat, intézet számítja alapítói sorai közt. Megyénk törzskökö családai közül Vojnits Simon ur — megyénknek országos híró mintagazdája — és Pilaszuovits József ur is, maceenásai közé léptek a társulatnak 50—50 frtos alapítványiakkal. Kívánjuk, hogy nemes példájukat sok számos pártoló kövesse.

Galiénó a fekete kapitány. Keddi számunkban már megemlékeztünk erről a darabról, mely mint premier és mint jutalomjáték kerül színpadra ma este. Nagy érdeklődéssel tekintünk a ma esti előadás elé, már azért is, mert e dráma Magyarországon még előadva nem volt s Szekulesz József volt az első, ki azt lefordította. Párisban és Londonban számtalan előadást ért meg s érdekes még azért is, mert tárgya Velence történelméhez fűződik. Németh Jánosnak lesz a jutalomjátéka s már csupán ezért is kell, hogy minden műkedvelő ember jelen legyen a ma esti előadáson.

Ujvidék-O-Becsei vasut. Az újvidék-ó-becsei helyi érdekű vaspálya szépen épül, Ujvidéktől egész B. Földvárig már csaknem egészen kész és B. Földvárnal a mult hetekben töltötték el a Ferenc-szatornát, mindössze 10 ölnyi szélességű hidat hagyván a közlekedés könnyebbé végett. — Ha a munkálatok így folynak, f. év május hó folyamán át lesz adva a közforgalomnak.

Egy szerelmes brutalitása. Annak idején részletesen megirtuk, hogy Korpádi János volt csendőr, később ó-szivaci rendőrzetű, Brachtl Erzsébetet megölte és ki negyed napra iszonyu kínok között meghalt; a boldogtalan teremtés maga után hagyván két árva, a 14 éves Katalint és a 11 éves Józsefet. Folyó hó 3-án ült felette törvényt a szabadkai kir. törvényszék és Korpádi Jánost 10 évi fegyházra és a két árva részére 1000 frt pénzbüntetésre ítélte.

Kitüntetett bácsmegeyi munkások. A földművelésügyi miniszter a hosszabb időt egyhelyen töltött gazdasági cselédek és munkások példás hűségét, szorgalmas munkálkodását dícsérettel és elismeréssel méltányolván, az alább megnevezett gazdasági cselédeket pénzbeli jutalomban részesítette s részükre elismerő okiratot adott ki: Ocsenás József Kiszács, Torma Pál Kishegyes, Kovács Mihály és Forró Mátyás Bács Topolya, Gality István Szántova, Hilez Antal és Glöck Márton Bács-Vaskut, Weiper János Rigyica, Simovits István és Lukity Pál Bács-Szt.-Tamás, Heckli Jakab és Haasz István Hódásgh, Petrovics Antal Bács-Kula, Schell János Torza, Geiger Henrik Ujverbász, Heicel Pál Futak, Karsai István Bajsa, Kapeller József Felső-Szt.-Iván, Labaj Rókus Borsód, Lukács Ferenc Bács-Petrovosszelló, Licó Ádám Parabuty.

Nyoma vészett. Weisz Henrik bajai illetőségű szűcseség, ki Spitzer Samu szabadkai szűcsmesternél dolgozott, a napokban reggel 6 órakor elment lakásáról és azóta semmi hír felőle. A fiatal ember nem követett el semmi csínyt, szolid, jó munkás, annál inkább nem tudják mire vélni eltűnését. Volt mestere a rendőrséget kérte fel a nyomozásra. Ki tudhatja mi történt a fiuval?

Véres verekedés. Szabadkáról írják: A vasuti alaguton túl fekvő ugynevezett „szegedi csárdában” a napokban vigan folyt a bor, zufolva volt a kis korcsma vendéggel, voltak vagy huszan. Egy ideig csendesesen poharaztak, fokozatosan nőtt a kedv s fogyott az ital. Az ivók között volt néhány híres ludasi verekedő is, a kik hamarosan elkezdtek a kötőzkodást. Eleinte lecsendesítették egymást, de a ludasiak csak nem akartak

engedni. Rövidesen botra, késsre kapott vagy 12—14 ember és olyan gyalázatos verekedést rögtönöztek, hogy Baranyi Istvánnak fejébe beleört a bicska, Urbán Mátyás feje össze-vissza van törve, Sehó Sándor és János, Valga Pügos György és Csiba Cseszkó István mind súlyosan megsérültek. A korcsmával szemben levő faterlep tulajdonosa telefonirozott a rendőrségnek és mentőknek. Mire a rendőrök megérkeztek, a verekedők egy része megugrott, a súlyosabban sebesülteket a mentők vették ápolás alá. A főcinkosokat elfogták és bekisérték. — Baranyi és Urbán kórházba kerültek.

A párisi kiállítás. Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás magyar osztálya iránt kielégítő érdeklődés mutatkozik iparosainknál és mezőgazdánkknál, a bejelentések kellő számban érkeznek be és már kevés terület áll rendelkezésre. A m. kir. kormánybiztosság közlésezi, hogy a terület beosztása és az installationalis munkálatok érdekében a bejelentési íveknek folyó évi február hó végéig való beküldése kívánatos és a bejelentések elfogadása ezen időn túl nehézségbe fog ütközni; figyelmébe ajánljuk ezen körülményt azoknak, a kik részt venni szándékoznak, de részvételtük még nem jelentették volna be. Bejelentési ívek a kormánybiztosságnál vagy a kereskedelmi és iparkamaránál rendelkezésre állanak.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” február 5-iki száma 16 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Mária Luiza bolgár fejedelemné” (arcképpel). — Költemények: „Bezerédi” Vargha Gyulától. — „Téli álom” Lé-vay Mihálytól. — Regénytár: „Az öregok.” Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán (Goró Lajos eredeti rajzaival). — „A vadlilium.” Irta Theuriet Andree, a párisi kiadás eredeti illusztrációival. — „Shakespeare-rol.” Irta Sztrty Dénes. — „A kis gourmand.” Roskovics Ignác festménye (képpel). — „Görög egyháznagyok.” — „A párdue nyaklánc.” Angol elbeszélés. — „A kámforta.” — „A sárkány-léghajó a hadviselésben” (képekkel). — „Metianu János, az új nagyszabasi metropolita” (arcképpel). — „Patti Adelina és barnadik férje” (arcképekkel). — „A royalista piktorok társasága” (Márk Lajos humoros tollrajzaival). — „Divallevél.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 krajcár.

Színház.

A csók.

Február 6.

Dulich Mariska jutalomjátéka.

Dóczy Lajos eme, száz arannyal jutalmazott klaszszikus vigjátékát nem épen a legmegfelelőbb előadásban láttuk színpadra hozni. Ezen meggyőződésünket annak dacára sem titkolhatjuk el, hogy a társulat első rangú tagjai alakítottak benne. Vitathatlanul észrevehető volt, hogy a főszereplők szerepeiket magukat be nem éltek, azt ki nem dolgozták, — pedig egy ilyen műnek az előadása nélkül, mit sem ér! Még a legnagyobb elismerés illetheti — természetesen a jutalmazotton kívül — Nógrádyt és Németh Jánost, utóbbi Sobrinus, az udvari páter szerepében valóban kitűnő volt. Rendre ezután Tóvölgyi jön, Simon Jenővel. Sajnáljuk, hogy ezuttal nem nyújthatjuk neki az elsőség pálmáját, — s viszont örülünk — ez Simonnak szól — hogy közvetlen vizsna Simont említjük. Némi elismeréssel szólhatunk Bátoriról is, delege, csinos király volt, — ha ugyan szabad a színpadi souveréneket ily jelzőkkel illetnünk — de bizony több kifejezést a játékban! s bensőséget a hanghordozásban.

Es most térjünk a jutalmazottra, a mi kedves naivánkra, Dulich Mariskára, meg az ó bájos Maritájára. Kitűnő szerepe ez a naivánknak, de — próbára teszi erejét; annál inkább örülünk annak, hogy Dulich Mariska oly fényes sikerrel oldotta meg nehéz feladatát. Teljes bizalommal is voltunk ezen fellépte iránt, hisz bájos, üde hangja, graciózus testalkata, értelmes felfogásból eredő szép játéka és helyes accentuálása már a saison legelején megnyerte részere közönségünk tetszését és állandó kedvence is lett, mutatja ezt az a rokonszeny, a melylyel ez alkalommal körül vétetett. Színre léptekor viharosan megtapsolták s az orchestrumból gyönyörű babékoszort nyújtottak fel néki, melynek legszebb levele — talán — az a koveert volt, a mely csinosabb öszveget zárt magában. Ezentul minden felvonás után 3—4-szer hívták a lámpák elé s a csók definiciójának elszavalása után, nyílt színen is zajosan megtapsolták. Jóleső örömmel láttuk eme szép sikerét s bizvást mondhatjuk, hogy pályáján, melynek most a kezdetén van — gyönyörű eredményt ér majd el. A mikor arról szó-lunk, abból sem szándékozunk titkot csinálni, hogy ő is azok közé tartozik, a kiket jövőre is legszívesebben látnánk színpadunkon vizsont.

Az üdvöske.

Február 7.

Ezt a csupa bájos dallamokból álló operettét adták ma este közepes előadásban. Mily finom, bájos muzsika ez az egész operette. Egyik szám szebb a másiknál, mint apró gyöngyszemek csillognak s az egész partitúrán a francia zene szellemes és sokhelyt mélabus tónusa húzódik végig. De hiszen ismerjük ezt a művet s ezeket a reminiscenciákat, csak azért mondjuk el, mert njóbb hallottuk ma este. Pippót Környei játszotta és énekelte az ó pompás hangjával; meg kell azonban jegyeznünk, hogy a prózát nem igen tudta és énekszámban is ingadozott. E tekintetben nagyobb szorgalmat kellene kifejtenie. Pálffy Nina, Galyasi nagyon szépen játszottak és énekeltek. Deák a szájalomra méltó fejedelmet kitűnően alakította. Jó volt B. Szabó, ki hang-jánál volt és szépen énekelte. A második felvonásbeli apródok kara jól sikerült.

Becsület.

Február 8.

A mai nőegyleti bál miatt, igen kis számu közönség előtt került színpadra Súdermann Hermannnak ez a remek színműve. Az előadás a kevésbé sikerültek közé sorozandó. A vezető két főszerepben Batosit és Simont láttuk, előbbi Róbertje igen jó volt, míg Simon Trast grófja nem felelt meg; játéka nagyon meglátszott, hogy beteg. De különben is, Palágyi Trast grófját sokáig nem felejtí a mi közönségünk. Németh és Kantay kitűnők voltak, ngyszintén Nógrády és Dulich Mariska. Nagyon tetszett B. Szabó József. Hevesy a szerepét ez alkalommal sem tudta, így aztán játéka sem ért sokat. A nemsokára kezdődő pótsaisonban több igyekezetet kérünk.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Vetőgép.

Kühne-féle gyártmány, 15 soros, jubileumi Drill rendszerre, a mult őszzszel véve 240 frton, jelenleg 150 frtért eladó. 2—1

A gép **Baján** kemény-utca 599. számu házban megtekinthető.

Hirdetmény.

Egy teljesen jó karban levő **fedeles hintó**, egy alig használt **nyitott hintó** (park koesi) és egy **credenc** jutányos áron eladó.

Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Hirdetmény.

Egy fekete hollandi fajú **2 éves üsző**, hóka fejű, a napokban megszökött. A ki megtalálja és megfogja 5 frtot kap, vagy esetleg gazdájának átadja, 8 frtot fog kapni.

Szántován, 1899. február 4-én.

Fehér József,

kántor-tanító.

Hirdetmény.

Bács-Kula község előljárósága közhírré teszi, miszerint az ugyanazon község tulajdonát képező bács-kulai évenkénti 4 országos vásár-helypénzszedési jog f. 1899. évi február hó 23-án délelőtt 10 órakor Bács-Kulán a község házában három egymásután következő évre nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni fog.

Kikiáltási ár 2000 forint, melynek 10%-át, vagyis 200 forintot köteles az árverezni szándékozó az árverés megkezdése előtt bántépénzületenni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Bács-Kulán, 1899. évi február hó 7-én.

Dosztig József,

jegyző.

Urnauer Lőrinc,

albíró.

1008. szám.

kg. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán Szilbás községben üresedésbe jött közrendőri állásra ezenel pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajítókat, hogy kelően felszerelt kérvényeiket folyó évi február hó 28-áig annál inkább nyujtsák be, mert különben az elkésletten beérkezőket tekintetbe venni nem fogom.

Évi javadalomazása 192 frt, lábbelin kívül ruházat és felszerelés.

N.-Palánkán, 1899. évi február hó 3-án.

R i t t e r,

szolgabíró.

Kiadó üzlethelyiség.

Özv. Radoszavlyevits Helén
bajai-utca 19—20. sz. a.

(szerb templom mellett)

lévő üzlethelyisége lakással együtt
azonnal vagy május 1-től bérbe
adatik.

Bővebb értesítés

3—3 **Bárany Lipót és fia cégnél.**

1220. szám.

P. 1899.

Hirdetmény.

Alulírt kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy néhai Klem Kupich Anna és Klem Weisz Magdolna hagyatékához tartozó 78 frt 36 kr jelenleg a zombori kir. adó- mint letétihivatalban 1899. évi bírói letéti napló 24. és adóhivatali 27. t. a. kezeltetik. Felhívtnak ennek következtében mindazok, kik eme letétre igényt tartanak, hogy az 1878. évi július hó 23-án 17898. sz. a. kibocsájtott kir. igazságügyminiszeri rendelet 5-ik bekezdéséhez képest igényeiket 3 hó alatt a törvényszéknél annál bizonyosabban jelentsék be, mert annak eltelte után a letét egy évig ugyan még letétele, azonban kamat nélkül fog az adóhivatalban kezeltetni, azután pedig az adóhivatal jelentése alapján az állampénztárba fog szállítani, fennmaradván a feleknek joguk igényeiket a törvényes elévülési határidőn belül érvényesíteni. Zomborban, 1899. évi január hó 30-án.

A kir. törvényszéknél.

Dr. Kovacsits,
kir. tvszéki bíró.

114. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva községében leköszönés folytán megüresedett községi rendőrfelügyelői állásra ezennel pályázat hirdetik.

Felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket Tiszakálmánfalva község elöljáróságánál **1899. évi február hó 25-ik napjáig** adják be.

Ezen állással a községi pénztárból havi utólagos részletekben kifizetendő 300 frt évi fizetés és szabályszerű egyenruházat járandóság élvezete van egybekapcsolva.

A pályázóktól a hivatalos magyar nyelven kívül a német nyelvnek szóbeli ismerete is megkívántatik.

Tiszakálmánfalván, 1899. évi február hó 5-én.

Véninger Mihály, **Wurtz János,**
jegyző. 3—2 bíró.

Pályázat tanítói állásra.

A szántovai róm. kath. népiskolánál lemondás folytán megüresedett magyar-sokac nyelvű tanítói állásra **február hó 28-ig** pályázat hirdetik. Javadalmazás: a) 400 frt készpénz a község pénztárából előleges negyedévi részletekben; b) 2 szoba és konyhából álló szabad lakás konyhakerttel; c) a másodkántori teendők végzéseért évi 200 frtnyi tiszteletdíj utólagos negyedévi részletekben az egyházmegyei nagyobb alaphól. Megkívántatik: a magyar és sokac nyelvben, valamint a kántori teendők végzésében való teljes jártasság, mi okmányokkal igazolandó. A megválasztandó tartozik az állást azonnal elfoglalni, mely naptól fogva fizetése is folyóvá fog tétetni. A kérelmeket felszerelt kérvények a szántovai rk. iskolaszékre címezve, főt. Maison Mihály ker. esperes urhoz Rigycára küldendők.

Szántova, 1899. évi február hó 2-án.

3—2 **A r. k. iskolaszék.**

Prosznitz Mihály fiai

divatáru kereskedő cég

ZOMBORBAN,

a nagy közönség szives tudomására
hozza, hogy 1899. február elsejétől
kezdve minden vevő, aki **10 frt**
készpénz vásárlást eszközöl, 20%^o
azaz husz százalék árleengedésben
részesül.

Vetőbüköny

kitűnő minőségben ugy kicsiben,
mint vaggonszámra a legjutányo-
10—8 sabb árban kapható

Bruck és Rózsa
eszéki cégnél.

1174. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

6000 lakossal bíró és az épülő ó-becse-titeli vasút mellett fekvő Bács-Földvár községben levő községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt folyamodványukat **folyó évi március hó 20-ig** hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Ezen állás javadalmazása:

600 frt havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetés;
20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási díj;
szarvasmarha után 20 kr, az egy éven alóli borjú és sertés után 10 kr, juh és kecske után 5 kr huszszemle díjak.

Kelt O-Becsen, 1899. évi február hó 3-án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

990. szám.

1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyében (O-Morovica székhely-lyel) üresedésbe jött XXV. körállatorvosi állásnak betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok.

Ezen körbe 6285 lelket számláló O-Morovica község (felső-roglataci nagybirtok pusztákkal) és 4586 lelket számláló Pacsér község vásártartó községek tartoznak. Az állás javadalmazása 600 frt havi előleges részletekben, mely összegből O-Morovica község 400 frtot, Pacsér község 200 frtot fizet.

Az állatok gyógykezelésének díjazása az 1888. évi VII. t. c. 130. §-a alapján egyezségeleg fog megállapíttatni.

A megválasztandó állatorvos O-Morovica községben a vágóbiztosi teendőket szabályrendelileg meghatározott díjazás mellett teljesíteni köteles.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket az 1888. évi VII. t. c. 290—297. és 298. §-ában mondottakhoz képest állatorvosi gyakorlatra jogosító oklevél, erkölcsi és eddigi működésükről szóló bizonylattal felszerelve, hozzám **f. évi február hó 28-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak. A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Bács-Topolyán, 1899. évi január hó 31-én.

T u k a c s,
szolgabíró.

3—1

Czeznér József

kocsigyártó és kárpitos üzemeltető
Zomborban

Zarándok (sóház) utca 107. sz. saját ház.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint 1898. évi november hó 1-től üzletemet saját házamba helyeztem át, hol szakmámba vágó összes munkákat gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Raktáron tartok mindennemű **új és átalakított hintókat, kocsikat** stb. szakmámba vágó bármilyen megrendelést, illetve átalakítást elfogadok és azt a legrövidebb idő alatt eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:

Czeznér József,
kocsigyártó és kárpitos.

20—3

249. szám.

kb. 1898.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. államvasutak budapest-zimonyi vonalán fekvő ó-kéri vasuti állomáshoz vezető hozzájáró uttól párhuzamosan létesítendő gyalogjárda előállításához szükséges idegen területre nézve öngyméltósága a kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi január hó 16-án 83574/V. 1898. sz. alatt kelt intézkedésével a kisajátítási jogot megadván, egyben a kisajátítási eljárást is elrendelte.

Az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást az idézett törvény alapján O-Kéren a községkészenél **folyó évi február hó 27-én (hétfő) reggel 9 órakor** fogja megkezdeni.

Miről az érdekeltek a telekkönyvileg érdekeltek Simon-Will Terézia kis-kéri lakosné, ugys mint Simon Ádám kiskoru gyermekeinek természetes és törvényes gyámja, valamint időközben nagykorúsított Simon Ádám szinte kis-kéri lakos — a kisajátítási összeírás kivonatának közlése mellett egyenleg is meghíva — azzal értesítettnek, hogy a kisajátítási terv és összeírás O-Kér községkészenél f. évi február hó 12-től 26-ig bezárólag közzétevére kitéve van és hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen s minden telekkönyvi érdekeltnak a felajánlott ár ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Végül kijelentetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is örömmel határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg, s hogy a meg nem jelenés vagy felszólamlásnak elmulasztása az idézett törvény 36. §-ában körülírt jogi következménnyel jár.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának Zomborban, 1899. évi február 4-én tartott üléséből

VOJNITS,

főispán, mint a közig. bizottság elnöke.

3—1

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Eladó birtok.

Bihar megyében egy 1285 kat. holdas birtok, vasut közelében, mely áll 1025 hold kitűnő szántó, 230 hold kaszáló és legelő, 20 hold 5 éves szőlő és 10 hold belsőségből. 114 kat. hold dohánytermelési engedéllyel, urilak és teljesen jókarban levő gazdasági épületekkel, **280,000 frtért azonnal eladó.**

A vételárból 140,000 frt 4¹/₂%-os törlesztéses kölcsön, 40,000 frt pedig mint második tételű kölcsön a birtokon maradhat. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Jelzálogkölcsön és ingatlan forgalmi intézet
3—3 **Nagyvárad, Szt-János-utca 828.**

Ugyanott több kisebb és nagyobb földbirtok van eladásra és bérletre előjegyezve.

Hirdetmény.

Néhai Siskovics Tamás hagyatékában levő arabs ménesből **Bács-Almásán; folyó évi február hó 26-án délelőtt 9 órakor**

önkéntes árverésen löeladás

tartatik a pálszállási ménes istállóból. Eladásra kerül:

1 drb	6 éves kanca,
5 "	5 " kanca,
1 "	5 " paripa,
9 "	4 " kanca,
2 "	4 " paripa,
1 "	4 " csődör, mint számfelettiék.

Közelebbi felvilágosítást ad **dr. Radics Elek** uradalmi igazgató **Bács-Almásán.**

Budapest, 1899. évi február hó 4-én.

Széchenyi József,

orsz. képviselő,

3—1 mint néhai Siskovics Tamás végrendeletének végrehajtója.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszéknél a kereskedelmi cégjegyzék II. kötetének 397. lapján bevezetett „Rácmiliticsi első segélyegylet mint szövetkezet” tartamára nézve az alapszabályok 52. §-ában megállapított 5 esztendő 1898. évi december hó 31-én lejárván, a szövetkezet 1899. évi január hó 14-én hozott közgyűlési határozattal feloszlott.

Ezt a keresk. törv. 249. §-ához képest azon felhívás mellett teszszük közzé, hogy a szövetkezet hitelezői követeléseiket ezen hirdetménynek a „Bácska” című lapban leendő harmadszori közzétételétől számított hat (6) hónap alatt érvényesítsék.

Rác-Militicsen, 1899. évi január hó 30-án.

A „Rác-militicsi első segélyegylet mint szövetkezet”

3—2 **igazgatósága.**

13938. sz.

tkvi 1898.

Árverési hirdetmény.

Buják József dr. zombori lakos végrehajtónak Józits Illés zombori lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 72 frt tőkekövetelés és ennek 1897. évi november hó 8-tól járó 8% kamatai, 21 frt 45 kr per végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. értelmében a zombori kir. törvényszék területén levő, Zomborban fekvő, a zombori 451. sz. betében Józits János és Józits Illés tulajdonánál bejegyzett A. I. 1—18. sorszámig foglalt összesen 19 hold 385 □ öles jóságtestből Józits Illés 2/3-od részben megillető jutaléka 1788 frtban, — továbbá a zombori 449. számú betében Józits János, Józits Illés, Repits szül. Józits Teréz, Józits Ignác és Józits Sándor tulajdonánál bejegyzett A. I. 1—4. sorsz. a. foglalt 1126 □ öles egész jóságtestre, a „végr. törv. 156. §-a alapján 200 frt kiküldési árban, még pedig az ebből a jóságtestből Repits szül. Józits Teréz, Józits Ignácot és Józits Sándort megillető, illetve megilletett egyhatod részre C. 1. sorsz. a. özv. Józits szül. Dorotits Jula javára bekebelezett haszonélvezeti jog szerelme nélkül, ha azért a kiküldési ár erejéig ígért tétetik, ellenben ily ígért hiányában eme haszonélvezeti jog mellőzésével is elérvezhető joghatályljal elrendeltetik.

Árverés megtartására határidőül **1899. évi február hó 20-ik napjának délutáni 3 órája** a zombori kir. törvényszék helyiségebe tétetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%^o-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Zombor, 1898. évi december hó 2-án.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.